

Abstract til Ergo18

Aktivitetsbegrænsninger hos social- og sundhedshjælpere og -assistenter med smerter

Ilvig PM, Lee K, Jessen-Winge C, Jonsson H, Christensen JR

Baggrund: Fysisk hårdt arbejde med ensidige gentagne bevægelser samt løft, skub og træk af tunge byrder medfører høj risiko for udvikling af muskelskeletbesvær (MSB)^{1,2,3,4,5}. Det er arbejdsforhold som gælder for social- og sundhedshjælpere og -assistenter (SOSU'er)^{6,7}. Muskelskeletbesvær, fx i form af smerter, kan besværliggøre eller forhindre deltagelse i meningsfulde aktiviteter⁸.

Forskellige ergoterapeutiske interventioner, rettet mod at muliggøre aktiviteter, tilbydes i dag til smertepatienter. SOSU'ers øgede risiko for muskelskeletbesvær tyder på, at individer indenfor professionen har øget risiko for at opleve aktivitetsproblemer.

Formål: At undersøge om SOSU'er med daglige smerter oplever aktivitetsproblemer i deres fritid sammenlignet med SOSU'er, der har færre eller ingen smerter.

Metode: Deltagerne udfyldte et spørgeskema der angav hyppigheden af oplevede smerter samt graden af oplevede aktivitetsproblemer i udvalgte hverdagsaktiviteter i fritiden.

Resultat: 73 kvindelige SOSU'er deltog i spørgeskemaundersøgelsen. De SOSU'er, der oplevede daglige smerter havde signifikant flere aktivitetsproblemer i fritiden sammenlignet med dem, der havde færre eller ingen smerter. De aktiviteter, hvor graden af besvær var signifikant højere hos SOSU'er med daglige smerter var støvsugning ($p=0,023$), pudse vinduer ($p=0,045$), rengøring af badekar ($p=0,037$), luge have ($p=0,013$), skovle sne ($p=0,002$) og deltage på træningshold ($p=0,033$). Der var ingen signifikant forskel i alder på SOSU'er med daglige smerter og SOSU'er uden smerter.

Konklusion: SOSU'er, der oplever daglige smerter i bevægeapparatet, har flere aktivitetsproblemer end SOSU'er, der oplever færre eller ingen smerter. Det kan være relevant at tilbyde en ergoterapeutisk intervention med fokus på muliggørelse af deltagelse i hverdagsaktiviteter til SOSU'er og andre faggrupper med hårdt fysisk arbejde og stor risiko for daglige smerter. Yderligere kan det være relevant at tilbyde forebyggende ergoterapeutiske interventioner til individer i risiko for fald i funktionsevne grundet hårdt fysisk arbejde og med stor risiko for at udvikle daglige smerter.

Nøgleord: Funktionsevne, Aktivitetsproblemer, SOSU'er, ADL.

Referencer:

1. Olsen O, Andersen JH, Hartvigsen J. Hvidbog om risikofaktorer knyttet til fysisk tungt arbejde. Det Nationale Forskningcenter for Arbejdsmiljø, København 2009.

2. European Bone and Joint Health Strategies Project. European Action towards Better Musculoskeletal Health. A public Health Strategy to Reduce the Burden of Musculoskeletal Conditions. Department of Orthopedics, Lund University Hospital, 2004.

3. Panel on Musculoskeletal Disorders and the Workplace, Commission on Behavioral and Social Sciences and Education, National Research Council. Musculoskeletal Disorders and the Workplace: Low Back and Upper Extremities. Washington DC, 2001.

4. Roos E, Hartvigsen J, Mølgaard C, Søgaard K et al. Forebyggelse af skader og sygdomme i muskler og led. En rapport fra Vidensråd for Forebyggelse, København 2013.

5. Andersen JH, Haahr JP, Frost P. Risk factors for more severe regional musculoskeletal symptoms: a two-year prospective study of a general working population. *Arthritis Rheum* 2007;56:1355-1364.

6. Ono Y, Lagerstrom M, Hagberg M, Linden A, Malker B. Reports of work related musculoskeletal injury among home care service workers compared with nursery school workers and the general population of employed women in Sweden. *Occupational and environmental medicine*. 1995;52(10):686-93.

7. Torgen M, Nygard CH, Kilbom A. Physical work load, physical capacity and strain among elderly female aides in home-care service. *European journal of applied physiology and occupational physiology*. 1995;71(5):444-52.

8. Perneros G, Tropp H, Sandqvist J. Evaluation of occupational performance and pain intensity: before and after back surgery and rehabilitation. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*. 2014;21(1):69-81.